

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ-CULTURALĂ
ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

APARE DUMINECA
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
ARAD, STR. EMINESCU 18

DIRECTOR:
Icon. Stavr. Dr. GH. CIUHANDU

ABONAMENTE:
Pentru 1 An . . . lei 300
Pentru 6 luni . . . lei 150

A murit Patriarhul Miron (1868—1939)

Trecu o scurtă vreme, de când întreaga obște românească L-a prăznuit, din prilejul celor șeptezeci de ani împliniți ai vieții Sale, pentruca acum, așa de încurând, s'ajungem de ai anunța sfârșitul de obște.

Intr'adevăr, ce trecătoare e viața omenească și toate cele ce se țin de ea!

Fiul de țaran ardelean, trecut prin toate onorurile pe cari i-le putea oferi un neam de robi ajunși la libertate, lasă după sine amintirea și urmele unei inteligențe vii și hârnicii robuste, cari l-au trecut, pe rând, ca pe nimeni altul, pe scara ierarhiei vieții românești: dela slujba de dascăl sătesc mai întâi, și de asesor consistorial sibian și episcop al Caransebeșului, pe Tronul de mitropolit-primat și, mai apoi, de patriarh și regent al României, pentru a încheia ca patriarh și prim-ministru al României întregite.

Intr'adevăr, Norocul i-a fost darnic și bogat și tot pe aceeași măsură i-au fost remarcabile calitățile, prin cari s'a înălțat și afirmat, făcând față atâtor și-atâtor exigențe de ordin bisericesc și politic-național.

Il știam suferind, după atâta sbucium, căruia se supusese în slujba Regelui și a Țării sale, dar nu ne-am fi așteptat nici decât la un

sfârșit atât de apropiat, și și mai puțin ca moartea să-l ajungă pe pământ străin, în sudul Franței, unde căutase alinare și înțărare.

Deacum, din cecece a fost Patriarhul Miron va rămânea amintirea pilduitoare a unei vieți de om, trăită în neconținut-stăruitoare muncă. Și vor rămânea și realizările Sale, tot pe atât de bogate, pe cât de larg i-a fost câmpul de activitate, în toate domeniile vieții românești, în cari a activat: în Biserică, pe teren cultural și politic-național.

Nu ni este dat nouă să zugerăm — și mai ales nu astăzi, când durerea ne covârșește — icoana acestei vieți plină de strădanie. Aceasta va fi opera istoricului care va avea, la vremea sa, un bogat material informativ, pentru a-i semnala osârdua

și rodirile osteneților de-o viață întreagă.

De aceea, cu gândul înălțat spre cer, cerem dela Dumnezeu să-L odihnească cu Dreptii Săi; iar văduvitului Tron patriarhal românesc — pe cel mai vrednic urmaș, pentru a desăvârși, înduhovnicind și consolidând, opera presidată de Marele Dispărut, primul Patriarh român Miron.

In veci pomenirea Lui!

Scurte note biografice din viața Patriarhului Miron.

S'a născut, la 18 Iunie 1868, în comuna Toplița-română din Ardeal, din părinții Gheorhe Cristea și mama Domnița, născută Coman. Din sfântul botez a primit numele de Ilie. A cercetat Școala confesională din satul naștere și dela Bistrița, unde a urmat primele patru clase secundare, la Sași, după care și-a urmat și încheiat studiile secundare la Năsăud. La 1887, după isprăvirea școlii secundare se înscrie în Institutul teologic dela Sibiu, după a cărui terminare, a fost învățător de școală primară, în 1890/91, la Orăștie. După aceasta urmează studii universitare, de filosofie, la Budapesta, unde a obținut gradul academic de Doctor în filologia modernă, cu lucrarea sa despre opera lui Mihail Eminescu.

Intors în Ardeal, devine redactor la „Telegraful român”. La 1902 se călugărește, primind în călugărie numele de Miron, care era și al chiriarhului său arhiepiscop și mitropolit.

Ajuns asesor consistorial la Sibiu, activează în toate domeniile, cu râvnă și cu pricepere, până la 1910, când fu ales episcop și așezat în scaunul episcopesc al Caransebeșului, până când, după realizarea idealului nostru politic-național, fu ales mitropolit-primat al României.

Din scaunul primațial român a activat cu zel și rezultat pentru realizarea preparativelor, multe și îndelungate, cari au dus, mai întâi, la votarea Legii și Statutului de unificare administrativă a Bisericii ortodoxe române, iar mai apoi la înființarea Patriarhatului României-întregite.

În decursul vremii, după decedarea Marelui Rege întregitor de Neam și de frontiere naționale, Ferdinand cel Loial, Patriarhul României, a fost înălțat, pentru o vreme, la demnitatea de membru în Regență; iar în timpul din urmă, la răscrucea marilor vremi cari cer imperios restabilirea Românilor în toate drepturile lor de constituitori de Stat, înalta încredere a Majestății Sale Regelui Carol al II-lea l-a așezat, în mai multe rânduri, în fruntea Guvernului României, ca prim-sfetnic al Tronului și președinte al Consiliului de Miniștri.

Nu putem încheia aceste fugare însemnări, mai mult de caracterizare decât biografice, fără de a semnaliza și marile rosturi, pe cari Dumnezeu i le-a hărăzit să le împlinească, în calitatea sa de primat și mai ales de Patriarh al României, de a fi contribuit mult, ca legăturile dintre Bisericile naționale ortodoxe ale Orientului, să se strângă între olaltă și în raport cu Biserica ortodoxă română, care s'a ales, depe urma acestei activități, cu o sporire de prestigiu.

În aceasta privință vor rămâne remarcabile, nu numai în Istoria Bisericii românești, ci și în cea generală a Bisericii ortodoxe, drumurile și legăturile apropiate, pe cari le-a făptuit în Răsăritul creștin — mai ales la Constantinopol, Atena și Ierusalim — ca și în Polonia. Acolo, patriarhul nostru s'a înfățișat și în ipostasul politic de prim-sfetnic al Tronului și șef de Guvern român, întărind legăturile politice de Stat și îmbărbătând și tinăra Biserică ortodoxă din Polonia, care, nu fără de concursul Bisericii românești și a șefului ei, a ajuns în fericita situație, de a-și primi autochefalia și o organizație autonomă, într-o țară care

prigonise amarnic ortodoxia și nici acum nu o prea vede cu drag.

Dar și înspre Soare-apune s'a făcut simțită și apreciată autoritatea Patriarhului și-a Bisericii române, când cu prilejul călătoriei Sale, cu o delegație de Clerici — între cari și P. Sf. Sa Episcopul Andrei al nostru — în numele Sfântului nostru Sinod, pentru a revanșa atenției și a consolida legăturii, de mainalnte începute cu noi din partea Marelui Biserici anglicane...

Acum, însă, toate aceste spuse aci pe scurt în cinstea celui ce a fost Patriarhul nostru Miron — înfăptuiri vrednice, cari își așteaptă un zelos continuator ca mâine — lau un sfârșit provizor.

Celce a ostănit mult pentru Biserică și Neam, pentru Tron și Țară, a fost nevoit de împrejurări sanitate să-și caute întrămarea în sudul Franței, la Cannes, în nădejdea unei reveniri la aceleași datorii de împlinit, Dar, spre durerea și paguba Neamului și-ale Bisericii, în noaptea de luna trecută, la ora 23.25', a încetat din viață.

Țara întregă, și mai ales Biserica al cărei șef a fost, stau îndurerate, și așteaptă să l-se aducă acasă rămășițele pământești, pentru a fi așezate în pământul Țării Sale, pe care a slujit-o din toate puterile Sale.

Îndată ce, în dimineața zilei de Luni n'a sosit dureroasa veste, la catedrala din Arad, s'a slugit de către P. Sf. Sa episcopul Andrei, dimpreună cu un mare sobor de preoți, un parastas pentru odihna sufletului celui ce a fost Prea Fericirea Sa Patriarhul Miron.

P. Sf. Sa Părintele episcop a ținut, cu acel prilej, și un cuvânt de pomenire, care a înduioșat asistența stătătoare din reprezentanți ai Armatei și ai autorităților, fiind de față și mulți creștini și tineret școlar.

„Inchinare

Înalt Prea Sfințitului Patriarh Miron
cu prilejul împlinirii vârstei de 70 ani“.

Titlul de mai sus nu ne aparține. Il împrumutăm din fruntea unui volum omagial, de care am fi doriți să ne ocupăm din punct de vedere bibliografic, și nu din prilejul de acum. Decesul neașteptat al Patriarhului nostru, însă, ne dă în mână condeiul, spre a remarca acest volum din alt punct de vedere.

Cartea aceasta de aproape 300 pagini, care face parte din organul Sfântului Sinod („Biserica Ortodoxă Română”, No. 11—12 din a tr.), a fost întocmită de un comitet pentru serbarea aniversării Patriarhului. La ea a colaborat o întregă serie de condeie, clerici și mireni, aducând note, noi uneori, din viața Patriarhului Miron, ori ridicând prestigiul — al sărbătoritului, ca și pe al volumului comemorativ — prin studii din cele mai variate și interesante.

Cuvintele de omagiu, sincer și curat, au exprimat în acel volum următorii: Fostul ministru al Cultelor, d. Alex. Lapedatu; profesorul universitar, trecut d'atunci și el pe drumul veciniei, G. Țișica, apoi d. d. C. Stoicescu rectorul Universității din București; profesorul universitar din Cernăuți pâr. Dr. Vasile Gheorghiu;

arhimandritul profesor universitar Iuliu Scriban; profesorul universitar Dr. O. Ghibu dela Cluj; părintele consilier-referent eparhial Dr. Sebastian Stanca dela Cluj; colonelul Gr. Grecescu-Muscel; profesorul dela Dorohoi pâr. econom D. Furtună; profesorul M. Mihaileanu dela Pitești; profesorul univ. dela Bucureștii pâr. H. Rovenția; pâr. econom D. Georgescu; consilierul referent eparhial dela Caransebeș d. Nic. Corneanu; pâr. profesor Gh. Coloșman dela Caransebeș; consilierul referent dela Chișinău pâr. Vladimir Burjancovschi; pr. Victor N. Popescu din București; proto-singhelul Teofil Ionescu dela București; și d. S. Simeonov, un bulgar.

Partea primă a volumului, cuprinzând scrisul acestor marcanți colaboratori, tratează despre calități și străduinși și rezultate realizate în viață de răposatul Patriarh. Scrisul lor, de sigur, va înlesni în mare măsură opera biografului și a istoricilor de mai apoi.

Partea a doua a volumului din chestiune cuprinde studii de înaltă valoare academică și de netăgăduită importanță pentru istoria Bisericii și Culturii românești. Cea mai desăvârșită garanție în aceasta privință ni-o oferă chiar și numai o simplă înșirare de numele colaboratorilor, în fruntea cărora stă numele d lui profesor N. Iorga. D-Sale îi urmează în serie, domnii profesori universitari: S. Pușcariu, S. Mehedinți, pr. Petre Vintilescu, Șt. Gr. Berechet, T. G. Bulaf, Aurelian Sacerdoțeanu, Const. I. Andreescu, diaconul C. Săndulescu-Verna, diacon și prof. Dr. Șt. Lupșa dela Oradea, I. Ionescu, Gh. Cronț, Nic. Chișescu, Dan Simonescu, Damian P. Bogdan; diaconul profesor dela Sibiu Gr. T. Marcu, prof. I. Lupăș.

Nu mai relevăm și temele tratate de acești colaboratori, ci numai adăugăm *un apel către conștiințele cetitorilor noștri*: Aceia cari n'au avut posibilitatea de a se fi abonat la Revista Sfântului Sinod și, deci, nu au numerii cuprinzători de acest volum omagial, să nu întrelese de a și-l procura.

Primind acest stat, își vor îmbogăți bibliotecile cu o lucrare de mare interes și prestigiu bisericesc și cultural; vor avea parte de o lectură din cele mai folositoare, și vor da, tot odată, dovada trebuitoare despre sentimentele pe cari cu toții le păstrăm Marelui Dispărut, care a fost Prea Fericirea Sa *Miron, cel dintâi Patriarh al Bisericii din România-Intregită*.*)

Dispoziții primite din prilejul morții Patriarhului

Din partea I. P. Sf. Președinte al Sfântului Sinod, episcopia noastră a primit următoarele dispoziții telegrafice, pe care le înregistrăm și noi.

*) Librăria Diecezană, de sigur, va îngriji să mai aibă exemplare disponibile din amintitul volum comemorativ.

Pe ziua de 14 Martie, ora 11, e fixată slujba înmormântării Fericitului Patriarh Miron. Din acest prilej s'a dispus oficierea panihidelor în toate bisericile eparhiei noastre.

La funerarile de Duminecă în 12 Martie, orele 14, se cuvine să asiste cât mai mulți preoți din eparhie, în ținuta reglementară, cu culion, având vestimente: epitrahil și felon culoare alb-auriu. Vor călători gratuit pe C. F. R., prezentând la stațiile de urcare o delegație scrisă, eliberată de protopopul respectiv, că sunt autorizați să iea parte la funerarile.

În privința întâmpinării și trecerii trenului mortuar cu rămășițele pământești ale Patriarhului Miron prin gările din eparhie s'a dispus: Sâmbătă ora, 11 dimineața, se va face întâmpinarea la gara Jimboia, cu slujbă de sobor preoțesc, în frunte cu P. Sf. Sa Părintele episcop Andrei. La catafalcul din vagonul mortuar vor sta de stroje patru preoți, iar altul va citi rugăciuni, până la Caransebeș.

La sostrea în Timișoara, se va face slujbă cu alt sobor de preoți, cari toți vor putea pleca, la București. Prin celelalte gări de trecere, vor fi pe peron preoți, cu credincioși și cu autoritățile locale.

Colțul Preotesei (VII)

Apostolatul intern

Malcă Preoteasă,

Într-o scrisoare trecută am spus că apostolatul ce-l poate face preoteasa este de două feluri: *înlauntrul* casei preoțești, cu cei ce se află aici, ca soț, copii și slugi, și *inafară* de ea. Să vorbim astăzi despre apostolatul cel dintâiu.

Când am învățat istoria antică, îmi aduc aminte că un cuvânt mi s'a înfipt adânc în minte. Era numirea de „*matronă*” ce o dase Romanii stăpânei casei. Un fior de plăcere mă trecea decâteori ceteam despre matroane ca: Cornelia mama Gracilor, Veturia mama lui Coriolan, sau altele. Ce vedeam eu în acele matroane? Nu numai mame eroice, care-și trimiteau fiii să moară pentru patrie, și-i duceau de mână la biserică, ca la cea mai înaltă școală, ci și niște ființe atotputernice care străluceau de toate virtuțile. În casa Romanului matroana era o regină, care nu guverna cu puferia ci cu iubirea și dreptatea ei, ca un soare ce învăluie în razele sale binefăcătoare pe toți cei dimprejur. Nu se putea însă numi „*matronă*” soția care nu era mamă (*mater*) sau avea vicii. De câteori mă gândesc la matroanele romane, rog pre Dumnezeu să înmulțească sămânța lor în sânul neamului nostru.

Unde să căutăm figura „*matroanei*” dacă nu în casa preoțească? Numele ei este strâns legat de acela de „*cămin*”. Preoteasa este sufletul căminului ideal, care unește într-o singură suflare de viață pe soțul ei preot și copiii, iar asupra slugilor iradiază căldura bunătații sale. Iată ființele asupra cărora se extinde activitatea ta de apostolat intern, malcă preoteasă.

Soțul tău preot, nu așteaptă dela tine decât iubire înțelegătoare. Ea îi dă puteri de viață creatoare. Când vezi că deprimarea adună nori negri împrejurul trunchiului lui, tu caută să-i alungi cu cerul tău cel senin,

la seama să nu cădeți amândoi deodată în jugul greu al desnădejdiei. Dumnezeu a dat lui Adam pe Eva, ca să-i fie spre mângăere în necazuri. Dacă nimeni nu l-ar mai înțelege pe soțul tău preot, tu singură trebuie să-l înțelegi și să-i împarți durerea. Inima ta este creiată anume pentru acest apostolat și nu e greu să-l implinestfi.

Ți-ai dat tu bine seama, maică preoteasă, ce înseamnă a fi *mamă de copil*? E ceva mai mult decât a împlini o lege a firii spre a perpetua viața. Prin chemarea de a fi mamă, ți-se deschide *calea mântuirii*, precum zice apostolul Pavel: „iar femeea se va mântui prin nașterea de fii” (I. Tim. 2 v. 15). Ți se dă în grijă prin fiecare copil o comoară a cerului. Știu că ai vrea să-mi cunoști părerea asupra numărului de copii, și să te aperi fiindcă ai un copil sau cel mult doi.

Nu e nevoie să ți-o spun eu ce înseamnă să ai un singur copil. Ai experimentat-o, de sigur, tu însuși, câtă neliniște apasă inima părinților cari își tem de toate singura odraslă, care drept răsplată pentru iubirea răsfățată le va fi într-o zi cel mai crud tiran. Această pedeapsă părinților cu un copil. Dacă ai doi copii se spune că v'ajă asigurat moștenirea, tu și soțul tău prin alte două vieți. Numai că socoteala morții n'o cunoaște nimeni. Pentru ca viața ta să supraviețuiască, scutită de orice risc, se cere să ai cel puțin 3 urmași, din care unul de rezervă.

Mai mult decât despre acestea, ași dori să-ți vorbesc, maică preoteasă, despre apostolatul tău față de copil. Limba noastră o numim limba maternă, fiindcă am învățat-o de pe buzele mamei. Avem însă și o *credință maternă*. Este religia noastră strămoșească pe care ne-am însușit-o tot dela maica noastră. Preoteasa ortodoxă a fost în toate vremurile cel dintâlu apostol al ei. Ne iubim religia, fiindcă a iubit-o și maica noastră, și le iubim pe amândouă deodată.

Religia este și ea o iubire de Dumnezeu și de cele cerești. Nimeni n'o poate sădi mai bine în inima fragedă a copilului ca mama, care însăși este întruparea iubirei. Dacă n'am învățat dela mama noastră să iubim pre Dumnezeu, cu greu ne va mai deștepta altcineva acest sentiment în inimă. Pentru copiii tăi tu ești cel dintâlu preot, maică preoteasă. Cea mai bună zestre ce li-o poți da pentru viață, este aceea de a-i învăța să iubească rugăciunea. Insoțiți de ea nu vor fi niciodată singuri și streini în lume. În fiecare casă preotească se află icoana Mântuitorului și cea a Maicii Domnului, aceste două altare de rugăciune. Ochil copilului de preot se deschid mari, când privesc pentru întâia dată aceste icoane. Chipul sfânt, care le dă cea dintâi imagine de frumusețe cerească, le săgetează inima cu un farmec ce rămâne neșters o viață întreagă. În fața icoanei a rostii copilul de preot cea dintâi rugăciune către îngerul păzitor și de atunci îl simte mereu prezența în jurul său. Am cunoscut o familie de preot, care își făcea regulat rugăciunea de seară în fața icoanei, unde îngenunchia: tata, mama și cei 13 copii. Binecuvântarea cerului i-a însoțit pre toți în viață.

Dacă ai *filii*, nu uita să dedici pre unul din ei preoției. În Vechiul Testament băiatul cel dintâlu era totdeauna candidat pentru preoție. Familiile preoțești, în care s'a stins preoția fiindcă n'au mai dat bisericii vre-un fiu și nici n'au măritat o fată cu preot, dau dovadă de pușina dragoste ce au avut față de această

chemare, și se expun mâinei lui Dumnezeu nemai având urmași rugători înaintea altarului.

Fetele, chiar dacă nu le vei face preotese, crește-ți-le, maică preoteasă, după chipul tău cel bun. Va fi o binefacere pentru societate dacă vor duce cu ele ca moștenire, virtuțile din casa preotească, iar dănele vor simți totdeauna o mângăere puțând să spună că sunt fete de preot.

Un cuvânt ași mai avea să spun și despre *slugi*, cea de a treia categorie din păstoriții tăi. Cine nu știe că în cele mai multe case preoțești se găsesc slugi sau slujnice dintre surdo-muși, schiopi sau altfel de infirmi. Aceste biete ființe se simt atrase de milostenia și bunătatea casei preoțești. Aci se știu la adăpost. S'ar putea ca nu Dumnezeu să ni-i trimită? Ei sunt cei slabi și năpăstuiți, din biblie, cari vin la casa preotului ca la casa de milostenie.

Celelalte slugi sănătoase, între care mai ales fetele orfane, ce vin să ne slujască, trec și ele pragul casei noastre cu un gând de ușurare, nădăjduind că nu vor fi năpăstuiți aici. Apostolul Pavel în epistola către Filimon ne dă învățături și despre felul cum să tratăm cu servitorii. Numele slugii Onesim îl tâlcuește ca fiind „folositor” ba spune chiar că sluga este un fel de „frate trupest” fiindcă el isprăvește lucruri ce privesc viața noastră trupestă. Casa preotească e o școală pentru fiecare slugă. Nu arareori, slugi venite ca băeți mici rămân până la bătrânețe în casa preotească și devin ca niște membri ai familiei, iar fetele vrednice se merită de aici. Acest tratament omenos al slugilor a fost în trecut un titlu de nobleță pentru casele noastre preoțești, o pildă pentru ceilalți stăpâni și de fapte de îndurare față de cei „mici” care sunt scrise în cer.

Când într-o comună viața de familie n'a eșit din alvia ei normală și certurile din casă n'au trecut gardul, este un semn că pilda cea bună stăpânește în casa preotului. Dar când aci toate se petrec cu ușă deschise și slugile hărțuite vestesc la orice pas certurile din casa preotească, nu e de mirat dacă toate casele din sat vor fi bătute de furia duhurilor celor rele.

Iată, maică, preoteasă, ce înseamnă a-ți îndeplini apostolatul intern. A face din căminul preoțesc: *model de educație și de dreptate socială; casa păcii; școala faptelor creștine*, iar pentru tine însăși *școala mântuirii*.

Dumnezeu să-ți ajute!

Preotul bătrân

Evlavia

De Pr. Căp. Dr. T. Potcaș

După rugăciunea sfântului Grigorie din Nazianz, făcătorul de minuni, un munte întreg s'a mișcat din loc, ca să cedeze spațiu pentru edificarea unei biserici; a făcut să izbucnească din stâncă nenumărate izvoare. Sfântul Andrei a preschimbat prin rugăciunea lui apa sărată a mării în potabilă. Alți sfinți numai prin semnul sfinte cruce au stins incendiile cele mai furioase; iarăș alții au înviat morții...

Toate acestea le-au putut face deaceea pentru că au respectat cu credință vie promisiunea Domnului Christos: „*Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți că le-ați luat și le veți avea*”. (Marcu XI. 24). Ceeace alți

mii de credincioși ortodocși au fost capabili să exopereze prin rugăciune, de aceeași poziție și tu, fiindcă la Dumnezeu nu este alegere de persoană; în fața lui Dumnezeu un om e ca altul. În rugăciune decide numai încrederea: „*să credeți că le-ați luat și le veți avea*”. Cine se roagă cu credință vie, acela va fi ascultat fără nici o limită.

Sfântul Columban s'a retras împreună cu niște frați sihastri între munții cei mai sălbatici, ca toți să și trăiască acolo vieața în penitență. Se mulțumeau să se nutrească numai cu rădăcini pădurețe, dar de mulțorii lipseau încă și acestea; totuși Dumnezeu s'a îngrijit minunat de ei. Odată unul dintre acești sihastri s'a îmbolnăvit grav. Ceilalți s'au întristat pentru asta, doar ei nu-i puteau da mâncare mai bună decât rădăcină; drept aceea, s'au rugat implorător lui Dumnezeu să le dea sprijin. Încă nici n'au terminat bine rugăciunea, când, iată, sosește la dânsii călare un econom din regiune îndepărtată, încărcat cu pâine și cu alte alimente, care le zise: „*Cineva șoptea mereu peste trei zile sufletului meu, că voi tânji aici în mare mizerie. Eu am venit deci pentru aceea ca să ușurez încâtva mizeria voastră. Dar vă cer în schimb doar atât, ca să vă rugați pentru nevasta mea grav bolnavă*”. Economul întorcându-se acasă, a găsit în deplină sănătate pe soția lui.

În Constantinopole s'a întâmplat că un bărbat sfânt cu numele Auxențiu a cutreerat ulițele sărăcicioase ale suburbiului, unde locuiau numai meseriași. Unul stătea exact afară în pragul poștii și lamenta deplorabil faptul, că au trecut deja trei săptămâni decând nimeni nu l-a angajat la lucru, încât e periclitat să moară de foame. Bărbatul sfânt asculta între lacrimi lamentațiile și zise: „*Dacă îți convine, primește-mă pre mine de caldă măcar de probă pe câteva zile și eu voi lucra împreună cu tine zilnic mai multe ore, necerând însă dela tine nici întreținere, nici altceva nimic*”. Omul sărac răspunse viu emoționat: „*Ei bine, îți mulțumesc din toată inima pentru bunăvoința arătată față de mine, dar eu n'am nimic de lucru. Totuși, vino, intră și rămâi la mine, dacă vrei*”. Bărbatul sfânt a intrat în atelierul gol, momentan a ingenunchiat într'un colț și s'a rugat zelos. Era încă adâncit în rugăciune, când au și venit deja oameni, comandând muncă. Măine zi oferta deveni și mai frecventă; a treia zi munca fu deja atâta că meseriașul a trebuit să angajeze mai multe calfe. Sfântul Auxențiu a părăsit casa, dar binecuvântarea a rămas acolo permanent după ruga-i zeloasă.

Cu cât e însă mai eficace rugăciunea în obținerea bunurilor sufletești! Aci noi stăm în față cu milioane de convertiri minunate; incomensurabila ceată a sufletelor virgine ar putea să aducă infinite mărturii referitor la asta; misionarii ar putea scrie cărți voluminoase despre asta. Cine s'a rugat realmente „*în spirit și în adevăr*” (Ioan IV. 24) a putut experimenta în sine că rugăciunea bună unește cu Dumnezeu; păstrează și înmulțește în inimă credința, speranța și iubirea; excită doruri cerești; dă putere de rezistență contra fiecărui rău și îndemn spre bine; în suferințe mângâie și procură harul statorniciei.

Să nu uiti niciodată, frate creștine, că pecând tu te rogi zelos în această vale a plângerilor, rugăciunea ta se unește cu rugăciunea Domnului Christos, cu a Fecioarei Maria, cu a tuturor sfinților, și această rugăciune unitară, ca o litanie colosală răsună înaltea tronului lui Dumnezeu — și încă nu și-a terminat

rugăciunea, când roua fertilă a harului se și pogorâ în sufletul tău. Dar unde-i rugăciunea fericită ce-ar putea exersa astfel de putere peste inima Atotputernicului Dumnezeu? Unde? Apoi poate să se inițieze foarte lesne în inima ta!

„*Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâia înaintea Ta*” (Psalmul CXLI. 2). Astfel se roagă preotul în Postul Mare al Sfintei Învierii. Pentru ce tămâia? În templul lui Solomon mirezmele trebuiau să se prepare din materii de patru feluri; ca să poată da mirosul convenit: din *smirnă*, din *scorțișoară*, din *balsam* și din *untdelemn*. Această mireasmă se aprindea în internul templului, în sfânta sfintelor; tot acolo era instalat altarul de aur și chivotul, în care se păstrau tablele legii; jertfa miresei acestela o aducea arhierul, care o presăra pe jeratec.

Așijderea trebuie să se formeze și rugăciunea din patru virtuți scumpe: din *credință*, din *încredere*, din *iubire* și din *smerențe*. Templul să fie tu însuși, iar sfânta sfintelor să fie inima ta, care să păstreze ferm poruncile lui Dumnezeu; căci de nu vom implini noi preasfânta voie a lui Dumnezeu cum să îndeplinească El voința noastră?! Pe altarul de aur al inimii tale salvată de păcat să jertfească mireasma Arhierul nostru Prea Înalt, Domnul Iisus Christos; jeratecul să fie dorul plin de iubire după Dumnezeu și direct depe acest jeratec să se înalțe în sus fumul mirezmei, adică tendența candidă, ca în tine, în mediul tău, afară de tine să fie deapururi executată preasfânta voie a lui Dumnezeu.

Astfel se prezintă rugăciunea demnă de Dumnezeu. Astfel se prezintă bietul vierme — omul — în fața Majestății infinite a lui Dumnezeu; nu pretenziv, ci smerit implorându-L; nu ezitând între teamă și speranță: că va rezulta oare ceva din rugăciune, sau ba; ci crezând neclintit în cuvântul fidel al lui Dumnezeu; ca fiul bun cerând orice dela mamă-sa preabună, despre care se știe că e gata să-și sacrifice și vieața pentru copilul său iubit și scump!

Ce imperceptibilă e aroganța inimii omenești! O doamnă a mărturisit că nici nu vrea să știe mai mult despre Dumnezeu. Și pentru ce, nu? Ea răspunse categoric: „*În fecioria mea eram foarte religioasă; am împlinit întotdeauna obligațiile mele creștine. Când m'am decis să mă mărit, am rugat zelos pe Dumnezeu ca să-mi destăineze un soț bogat, frumos și prudent; și în meritul acestei ținte am efectuat multe bine; dar, iată, eu am primit ca soț unul sărac, grobian, leneș, infam, imbecil. Așadar Dumnezeu nu mi-a dăruit încă nici bucuria inocentă pentru toată evlavla mea*”.

Apoi, ce poate răspunde la asta un creștin prudent? *Rămâi numai ție însăși, insectă arogantă! Dumnezeu poate fi fără de tine, dacă nu vrei să-L adori!*

Domnul Dumnezeu poate să ne spue și nouă frecvent: „*nu știți ce cereți*”. (Matei XX. 22).

O mamă ingenunchia sub icoana Maicii Domnului lângă ușile împărătești dela altar, ținând în brațe pe copilul ei, paradisul său pământesc. Se închină astfel: „*Doamne, Te rog pe tot ce am mai sfânt, vindecă pe unicul meu odor; mai bine prefer să renunț la viața mea, ba încă și la mântuirea-mi veșnică, numai pe copilul meu să-l lași în viață!*” Oribilă rugăciune!.. Dumnezeu ascultase pe această mamă disperată. Copilul s'a tămăduit. Ajunse pe căi rătăcite. A cauzat infinit de multă tristețe mamei sale și în fine a murit pe spânzurațoare ca un criminal ordinar. Apoi mai bine fu astfel decât să fi murit inocent?

Zău curaglos ne putem încrede în bunătatea și înțelepciunea lui Dumnezeu, El cu iubirea-I către noi știe mai bine ce este salutar nouă.

Mult atârnă și de aceea, cum ne vom prezenta înaltea lui Dumnezeu prin atitudinea și conduita noastră. Smerenle trebuie să pătrundă toată ființa noastră când vom conversa prin rugăciune cu Majestatea Sa Dumnezeire. Doar și între noi, cu cât e cineva mai mare domn, cu atât e mai prețios și cu referență la manieri, Creștinul ortodox când se roagă îngenunchiază înaltea lui Dumnezeu, dar evlaviază să internă îl înduplecă încă și la aceea, ca în singurătatea să-L implore pe Dumnezeu cu brațele-I deschise, sau conform exemplului Domnului Christos și al apostolilor, să facă metanii ca în post. Nu serios roagă pe Dumnezeu cine se închină tolânindu-se în pat sau în așa poziție, cum n'ar cuteza să se prezinte înaltea unui domn mare.

Un sihastru bătrân se duse odată în vizită la un schit depe muntele Sinai, unde mulți serviau lui Dumnezeu în completă izolare. Luându-și rămas bun dela acel loc sfânt, sihaștrii meraseră la el în mare număr, grăind lamentabil: „Suntem prea triști, părinte, pentru că nu ploaie”. — „Apoi, de ce nu vă rugați pentru ploaie?” — „Ne-am rugat deja binisor de mult, dar totuș par'că nu vrea să picure odată..” — „Eu cred că voi nu v'ați rugat cu atenție și cu venerație cuvenită. Ca să vă convingeți că am dreptate, să ne rugăm împreună”. A îngenunghiat și cu mare evlavie și-a ridicat brațele spre cer, începând să se roage. Și, iată, momentan a văjzuit vântul, nouri negri au acoperit firmamentul și torent dens a căzut pe pământ.

Rugăciunea confidentă o împledecă în mare proporție și micimea de suflet către Dumnezeu. Cine nu servește lui Dumnezeu cu toată inima și cu tot sufletul; cine nu se predă pe sine lui Dumnezeu integral; cine nu restituie lui Dumnezeu talantul primit împrumut: acela nu se poate ruga cu credință vie, mai sigur e că va cădea în ezitație, neștiind întrucât va avea sau nu va avea efect rugăciunea lui. Simțim cu toții că Dumnezeu ne dăruiește har în proporția în care îl venerăm și-L adorăm pe El. Noi nu cutezăm să apelăm cu încredere la acel om, cărui am obișnuit să refuzăm regulat totul. Dumnezeu ce-l drept e gata să ne ajute pe noi încă și în asemenea caz, fiindcă El este incomparabil mai bun de cum suntem noi oamenii, dar noi între atari circumstanțe nu ne putem ruga fără șovăire și pentru asta nu suntem ascultați atunci.

Corect și precis scrie sfântul evangelist Ioan: „Iubiților, dacă inima noastră nu ne scoate înovați, avem îndrăzneală către Dumnezeu. Și orice cerem, primim dela El, pentru că păzim poruncile Lui și cele plăcute înaltea Lui le facem”. (1 Ioan III. 21, 22), iar Domnul prin profetul său zice: „Nu mai aduceți daruri de mâncare nefolositoare, căci Mi-e scârbă de tămâie!” (Isaia I. 18). Cum poate fi oare scârboasă acum mireasma bună, ce altădată e atât de plăcută? Iată motivul: „Când vă întindeți mâinile, Imi întorc ochii dela voi; și oricât v'ați ruga, nu ascult: căci mâinile vă sunt pline de sânge!” (Isaia I. 15). Adică mâinile sunt pline de nedreptate, buzele cu răutate, iar inima cu păcate. Deaceia Domnul adaogă: „Spălați-vă deci și curățiți-vă! Luați dinaltea ochilor Mei faptele rele pe cari le-ați făcut! Incețiți să mai faceți răul. Invățați-vă să faceți binele, căutați dreptatea, o crotiți pe cel asupriți, faceți dreptate orfanului, apărați

pe văduvă!” (Isaia I. 16, 17). Dacă se va întâmpla aceasta și inima vă va fi plină cu jertfă, cu încredere, cu împăcare, atunci să se înalte înaltea feței Domnului bună mireasma rugăciunii voastre în tot locul și în tot timpul. Atunci: „De vor fi păcatele voastre, cum e cârmisul, se vor face albe ca zăpada; de vor fi roșii ca purpura, se vor face ca lână”. (Isaia I. 18).

Bună mireasma jertfei voastre spirituale să se înalte sus în forma rugăciunii de dimineața, ca peste toată ziua să vă însoțească pe voi harul Domnului și exemplul Domnului să fie înaltea ochilor voștri în tot pasul. Să se înalte sus în biserică înaltea Sfinței Eucharistii, prosternându-vă adânc înaltea împăratului mării, precum Magii dela Răsărit s'au închinat înaltea Pruncului Iisus lângă ieslea din Vitileem. Să se înalte sus seara înainte de culcare, când ne facem atenți la noaptea morții; oferă corp — sufletul tău sfințelor rane ale lui Iisus, călește-te de păcatele tale și cu credință vie privește încă odată spre Domnul, Care singur e capabil să te apere pe tine și să-i ocrotească pe iubiții tăi.

Cu alte cuvinte: Creștinul să se încreadă în Domnul din zor și până'n noaptea târzie, căci Domnul este grația și Ia El răscumpărarea.

(Sfârșit).

Originea, istoria și situația juridică a sesiunilor urbariale preoțești și învățătorești ort. române din Banat și Crișana

(Urmare)

de Dr. Cornel Iancu
Jurisconsultul Episcopiei Aradului.

Data precisă, când domniile de pământ au predat parohiilor ortodoxe române aceste sesiuni numite preoțești, sesiuni cantonale, mai târziu învățătorești și sesiuni ale crâșnicilor, nu se poate stabili cu precizie. La tot cazul s'au dat înainte de domnia Mariei Terezia și înainte de redactarea urbariului, a tablelor urbariale și a certificatelor de executare, verosimil imediat după alungarea Turcilor din Ungaria. Aceasta supoziție se întemeiază pe acele împrejurări că, în urma războaielor cu Turcii, precum și a războaielor interne, Ungaria, mai ales în partea Banatului și partea Crișanei, a ajuns devastată și în mare parte depopulată. Au rămas vaste teritorii depopulate și lipsite de brațe care să cultive pământul. Cum în Ardeal situația iobagului era insuportabilă, pământul dat spre tolosință fiind insuficient pentru susținerea lui și posibilitatea de a presta și plăti birurile nenumerate, deși dreptul de mutare era strict interzis, totuși foarte mulți iobagi, cu riscul de a fi pedepsiți, s'au refugiat parte în Principatele Române, parte în părțile învecinate din Ungaria: în Banat și Crișana, unde proprietarii acestor vaste terenuri au văzut cu ochii buni emigrarea iobagilor români pe domeniile lor, și știind ei bine, că în Ardeal iobagii au foarte puțin pământ urbarial în tolosință, că prestațiunile sunt grele și că, în urma luptelor confessionale, iobagii ortodocși nici nu-și pot manifesta credința lor: cu toate că guvernul din Ardeal în plângerile sale către împăratul din Viena a cerut ca iobagii fugiți sau în fugă în Ardeal în Ungaria, să fie estardați (Puncta quaedam illustrissimi Principis regni Tran-

silvaniae dicto R. A. D. exhibită et proposita. punct 17. Barițiu: op. citat o. 671), cu promiterea de avantagii materiale și spirituale, au atras pe domeniile lor, mai ales în comitatele (județele) Arad, Cenad, Bihor, Timiș, Torontal, Severin și Caraș, și au colonizat zeci de mii de iobagi refugiați din Ardeal, și pentruca pe aceștia să-i aibă de muncitori ai domeniilor lor pentru toate timpurile, le-au dat în folosință sesiuni urbariale în întindere cu mult mai mare, aproape dublă, decât cum aveau în Ardeal, și în afară de aceea, le-a predat cu scopul de a se da în folosință preoșilor lor ortodocși de totdeauna câte o sesiune urbarială întreagă, — în folosință cantonilor ortodocși de totdeauna, — cari mai târziu s'au transformat în dascăli ortodocși, — câte $\frac{1}{2}$ sesiune urbarială și în folosință stejilor (crâznicilor) de totdeauna câte $\frac{1}{8}$ sesiune urbarială. Deasemenea li s'a dat în folosință iobagilor ortodocși, în locul cel mai de frunte al comunei, un intravilan întreg pe care credincioșii ortodocși au putut să-și clădească biserică ortodoxă, la ridicarea căreia și domnul de pământ a contribuit cu materiale: lemne, piatră, var etc. și în fine, iobagilor li s'a dat voie, să-și pască vitele în pământurile domeniiale, să-și exploateze din pădurea domnului lemne de foc și construcții, iar din trestiașul domeniial trestia necesară pentru acoperirea caselor și olatelor iobăgești.

Cum în urbariul și tablele urbariale, precum și în certificatele de executare n'a fost prevăzut dreptul de pășunat, dreptul de lemnărit, dreptul de trestie a preoșilor și al cantonilor, resp. învățătorilor, legile urbariale din 1832/36 și anume legea din 1836: VI în §§ 11 3, 4 și 5 au prevăzut, că având a se separa pășunea urbarială de pășunea domnească, la stabilirea cantității pășunii urbariale să se ia în socotință și dreptul preotului ortodox de a pășuna vitele sale în proporție după o sesiune urbarială întreagă, iar dreptul de pășunat al cantorului respective învățătorului ortodox după o jumătate sesiune urbarială, și s'a dispus mai departe că, tot în aceeași proporție, e a se stabili dreptul de lemnărit și de trestie.

Iobagul român ortodox, până la revoluția din anul 1848, și-a dus viața numai în familie și în biserică. A dus o viață foarte trudită. În afară de domnul său de pământ a cunoscut și l-a interesat numai trei organe: preotul, cantorul și crâznicul. Aceștia făceau serviciul divin în biserică și aceștia erau la fel iobagi și duceau din greu zilele ca și ceilalți iobagi. Preoțimea, precum o caracterizează Barițiu, în opul său citat, pag. 146, 193, 194, era iobăgită, aservită, terorizată și foarte ignorantă; cei mai mulți preoți știau celi numai pe cărți bisericești și altceva nimic. Până în zilele lui Iosif al II-lea, Românii ortodocși au fost lipsiți complet de vre-o școală și de vreun seminarium teologic. N'a existat nici o școală primară, „neștiință spăimântătoare, întunecime aproape generală, tristă și ucigătoare de suflete” exclamă Barițiu.

Primele raze de lumină s'au arătat abia în anul 1790, când Episcopul Gherasim Adamovici a dispus să se țină la Sibiu, în lunile de vară, un curs de pregătire cu viitorii învățători români. Conducătorul acestui curs pedagogic, în 1791 Iunie 28, raportează guvernului ardelean, că 15 candidați de învățători au ascultat cu folos prelegerile și îndrumările teologice. În părțile din Ungaria: Banat și Crișana, episcopul Aradului, Pavel Avacumovici, în anul 1812, a deschis în Arad o pedagogie, iar după moartea acestuia episcopul Iosif Putnic a înființat în Arad, la 1822, un institut de

teologie pentru pregătirea preoșilor. Episcopul Manuilovici, în circulara sa din 14 Martie 1830, spune că poporul românesc se află „în mare întunecime, din care porcede și se nasc multe urmări primejdioase, de cinste și de suflet pierzătoare”. Pricina acestei înfrământătoare stări de lucruri o află „în necultivarea și neștiința clerului celui parohialnic, carele însuși netiind luminat cu învățătură, nu a fost în stare poporul cel lui încredințat pe cărările moralicești și mântuitoare a-le îndrepta, pricina aceasta cunoscând-o și stăpânirea ce mai înaltă ocârmuitoare, bine au voit la anul 1822 a introduce sistemiruzite școlae clericești pre limba românească, ca prin acelea fețele, care doresc sarcina preoțească pe sine a primi, să se învețe temeiurile credinței, dorințele păstorești și apoi datorințele acestea din datorință restirându-le între poporul purtării de grijă a lor încredințat, să se sârguiască a-i face oameni cinstiți și prin aceea întreg neamul la oareșcareva treaptă de cultură să se ridice”. (Lupaș: Istoria bisericească a românilor ardeleni pp. 126 și urm).

Dacă clerul iobagului ortodox era într-o situație atât de umilită, ne putem da seama, că în ce stare era învățământul lui. Dascăli, până în secolul al XIX-lea, iobagul nu avea. Dascălii cari i-au avut mai în urmă, aveau o pregătire și învățătură foarte slabă, erau oameni simpli din popor și ei iobagi ca ceilalți și erau în slujba bisericii ca și cântărești, cantori, dieci, cari știau celi cărțile sfinte și puțin știau scrie. Slujba lor principală era de a asista în biserică ca și cantori în duminici și sărbători, a cânta și funcționa în afară de biserică la botez, cununii, înmormântări, masluri, slujbe etc. Ei țineau școlă cu pruncii oamenilor din sat, numai în timpul iernei, iar vara mergeau la lucrul câmpului, nefiind edificii școlare prin sate, adunau copiii la dânsii acasă, ori „în tinda bisericii” și îi învățau cântările bisericești și buchile (slovele) bătrânești. (Lupaș: Op. citat pag. 159).

O confirmare a celor de mai sus găsim și în rescriptul din 1786 Oct. 18 a împăratului Iosif II, prin care se dispunea printre altele că „dintre cantori să nu poată fi aplicați în viitor ca învățători, decât cei care și-au însușit metoda normală de instrucție”.

(Va urma)

Șoaptele Crucii

Vasile St. Guzu,
sudent teolog—Arad.

În clipa asta, când îmi adun frânturi de gânduri, să aștern pe hârtie câteva rânduri și când le vei citi, creștine și frate, te aflu la jumătatea drumului Postului. Domnul știe că nu e ușor lucru să postești cu adevărat. De aceea, acum, când tu te-ai ostenit puțin, pe calea postului cea plină de gropile păcatelor și amăgirea ispitelor, vrea să te încurajeze și să te întărească.

Și iată, că îți pune înalțe, acum, la jumătatea postului, Crucea Sa. Ți-o pune în față, așa cum a fost ridicată de El, acolo sus pe Golgota, ca sprijinitoare și tolag al vieții, ca făclie luminoasă pe drumul Postului, către Luminata Invlere.

Venind în Biserică, te-ai uitat, oare, cu luare aminte, colo sus pe tâmplă unde străjuește Crucea? Uite, vezi tu pe Maica Domnului, plângând la piciorul ei? Iar aproape, pe Sf. Ioan Evanghelistul, jelind, a-

colo pe vârful dealului Căpățâni? Mai vezi, cu ochii sufletului tău, milioanele de creștini înflorându-se, când se însemnează cu semnul Crucii?

Frate, crucea a purtat pe Mântuitorul. Brațele Lui, cari mereu au binecuvântat, s'au lipit și pironit de brațele ei. El, Domnul în puterea-I divină, putea să caute o altă mântuire pentru noi, păcătoșii, dar nici una nu dovedea o mai mare iubire, decât moartea pe cruce. Deaceia crucea nu șoptește ceva tainic, ceva despre cea mai adâncă și mai necuprinsă *dragoste*, pentru mine, pentru tine, pentru toate ființele de pe lume. Divinul Mântuitor a luat cu Sine, din *dragoste*, păcatele și nelegiuirile lumii și le-a pironit, cu El, pe cruce. Dece nu vrei să i-Le dai și tu pe ale tale? Povara lor, a păcatelor, vine Iisus și îți o ridică, numai dacă vrei tu să i-o dai cu toată inima; și dacă ai aflat pe Cel ce te-a iubit așa de mult, încât „Viață să ai și mai mult să ai”, gândește-te bine, cum trebuie să răspunzi la această iubire atât de înaltă?!

Crucea; în șoapte tainice, îți susură la ureche: „Eu, creștine, am văzut cea mai îndelungă *răbdare*. Niciun om n'a murit mai înștit, ca Iisus pe lemnul meu. Și Doamne, a murit pentru alții! Pentru voi creștinii, numai cu numele, cari adesea vă întinați buzele cu înjurături, uitând de Biserică, de sfinți și de cruce, îndepărtându-vă de El, de iubirea, de *răbdarea* și de iertarea Lui. Da, și de *tertarea* Lui, pentru că niciun om de pe lume n'a dat iertare celor ce-L ucideau, așa cum a răsunat, în toate colțurile pământului, cuvintele cari au intrat în lemnul meu și răsună de atunci fără încetare, ca toată urechea să le audă: „Doamne, iartă-lor că nu știu ce fac!” (Luca 23 vers. 33).

O, creștine, am văzut atunci pe drumul lacrimilor și chinurilor, în ziua aceea otrăvită de păcătoșii pământului, cea mai adâncă *suferință* de pe lume. Sub povara greutății lemnului meu, doborât de chinuri, de bicele și de răutatea oamenilor, Mântuitorul s'a prăbușit pe urcușul colțului al drumului Căpățâni. Il loveau nelegiuirile, El îl privea cu blândețe; îl înjurau și-L batjocoreau, El nu răspundea, căci strângea în Sine toată suferința lumii, ca să ne ușureze pre noi, să nu mai fie nevoie de un alt drum al crucii, pentru fiecare dintre noi...”

Deaceia, frate, nu ulti drumul crucii. În îngenuchierile tale înaintea ei, gândește-te mereu, mereu la acest drum, și la aminte la susurul tainic al șoaptelei Crucii, care stă pretutindeni, tuturor povestind *iubirea, răbdarea, tertarea și suferința* lui Iisus.

Și tu ai un drum al crucii, dar pentru necazurile din viața ta trupească. Când ai să lei, oare, și tu Crucea pentru Iisus Mântuitorul, pentru Biserică Lui și pentru mântuirea sufletului tău?!

Nu poți fi al Domnului dacă nu lei Crucea Lui. Ai înțeles? Poți să te numești creștin, poți să fi botezat, sau cununat, dar dacă nu lepezi ale trupului păcate și dacă nu lei Crucea Domnului, care atâtea taine înghite în lemnul ei, nu ești urmașul Lui. Dovedește și tu *răbdare*, înarmează-te cu *iubire*, dăruiește *iertare* și nu murmura împotriva *suferinții*, căci El, Mântuitorul, a făcut acestea mai întâi, și mai mult decât tine.

Deaceia pe drept zice și cere numai El: „Dacă voește cineva să vină după Mine, să se lepede de sine, să și ia Crucea și să-mi urmeze „Mie”! (Marcu VIII. 34).

Convocator :

În conformitate cu art. 6. din regulamentul pentru Org. Desp. Asoc. Clerului A. Șaguna, prin aceasta convocăm

Adunarea Generală

a desp. Arad a Asociației, care se va ține în zilele de 23 și 24 Martie a. c., în localul obișnuit cu următorul

PROGRAM :

Ziua I. Joi 23 Martie la orele 3 p. m. :

Misiuni interne cu mărturisirea preoților, a profesorilor-preoți, a funcționarilor bisericești și a absolvenților de teologie.

Ziua II. Vineri, 24 Martie la orele 8—10 a. m. :

1. Utrenia împreună cu sf. liturghie și împărțirea preoților.

2. Te-Deum. — 3. Parastas pentru I. P. S. Sa Patriarhul Miron.

La orele 11 a. m. :

1. Deschiderea Adunării prin președintele Asoc. Ioan I. Ardelean paroh.

2. Raport asupra activității pastorale a preoțimei și a cercurilor religioase în anul 1938.

3. Raportul bibliotecarului.

4. Raportul Casarului. Inscrisere de membri

5. Alegerea delegaților pentru Congres.

6. Propunerii.

7. Închiderea ședinței

Arad, la 9 Martie 1939.

Ioan I. Ardelean,
președinte.

Ioan Marșleu,
secretar.

Nr. 149/1939.

Concurs

Pentru îndeplinirea postului de *capelan protopopesc în Arad*, devenit vacant prin promovarea preotului Viorel Mihușiu de paroh, se publică concurs repetit, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele sunt: salariul dela stat, sesiunea preoțească, locuința sau chirie bugetară, $\frac{1}{3}$ parte din siolele protopopului și birul parohial în suma de lei 600 (șase sute) anual.

Alesul va servi și va îndeplini în biserică și în parohie funcțiunile încredințate de protopop. Va catehiza la școlăle primare, la care va fi repartizat și va plăti impozitele după beneficiile sale.

Concurenții își vor adresa și trimite cererile, însoțite de toate documentele justificative, Consiliului Eparhial, dovedind că sunt cvalificați pentru *parohii de clasa I*. Cei admiși la concurs se vor prezenta în sfânta biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și în cele rituale.

Arad din ședința Consiliului eparhial dela 7 Februarie 1939.

† ANDREI
Episcop

P. Givulescu
consilier ref. eparhial